

Tárgy:

Megbízási szerződés

A panaszról való lemondás, mint tisztességtelen szerződéses kikötés

**MAGYAR ÜGYVÉDI KAMARA
ORSZÁGOS FEGYELMI BIZOTTSÁG
MÁSODFOKÚ FEGYELMI TANÁCSA**

FF / 002 / 2022

A Magyar Ügyvédi Kamara Országos Fegyelmi Bizottságának Másodfokú Fegyelmi Tanácsa, **dr. (...)** volt ügyvéd (...) fegyelmi ügyében a Pest Megyei Ügyvédi Kamara Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsának 2021. november 12. napján F.80/2019 sz. alatt – megismételt elsőfokú eljárásban – hozott elsőfokú határozata ellen az eljárás alá vont volt ügyvéd részéről bejelentett fellebbezés folytán a 2022. április 29. napján tartott tárgyalásán meghozta a következő

határozatot

A Magyar Ügyvédi Kamara Országos Fegyelmi Bizottságának Másodfokú Fegyelmi Tanácsa a Pest Megyei Ügyvédi Kamara Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsának F.80/2019 számon, 2021. november 12. napján hozott elsőfokú határozatát részben és akként változtatja meg, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd I. rb. szándékos fegyelmi vétségét követett el, és ezért 150.000.- Ft azaz egyszázötvenezer forint pénzbírság fegyelmi büntetéssel sújtja. Mellőzi az eljárás alá vont volt ügyvéd 50.000.- Ft másodfokú eljárási költség megfizetésére kötelezését. Ezen összeg megfizetésére a Pest Megyei Ügyvédi Kamarát kötelezi azzal, hogy a másodfokú fegyelmi eljárás átalányköltségét a Pest Megyei Ügyvédi Kamara a jogerős és végrehajtható fegyelmi határozatban a költségek megfizetésére előírt határidő leteltét követő tizenöt napon belül átutalja a Magyar Ügyvédi Kamara részére.

A határozat jogerős.

A másodfokú határozatot az eljárás alá vont volt ügyvéd, és az országos fegyelmi főbiztos közigazgatási perben támadhatja meg. A keresetlevelet a másodfokú határozat kézbesítéstől számított 30 napon belül a közigazgatási perekre irányadó szabályok szerint kell az országos fegyelmi bizottság ellen – az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint - előterjeszteni. A perre a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

Indokolás

1. Előzményi eljárások

1.1 A jelen ügyben a Pest Megyei Ügyvédi Kamarához 2019. szeptember 9. napján érkezett panasz alapján indult fegyelmi eljárás, melyben az elsőfokú fegyelmi tanács 2020. július 17. napján az eljárás alá vont volt ügyvéd fegyelmi felelősségét megállapította, és 3 rendbeli szándékos fegyelmi vétség elkövetése miatt az eljárás alá vont volt ügyvéddel szemben kizárás fegyelmi büntetést szabott ki, amelynek időtartamát 3 évben jelölte meg, a fegyelmi büntetés végrehajtását pedig 3 éves időtartamra felfüggesztette.

1.2 A 2020. július 17. napján hozott elsőfokú határozattal szemben az eljárás alá vont volt ügyvéd fellebbezést nyújtott be, melynek alapján a Másodfokú Fegyelmi Tanács az elsőfokú határozatot hatályon kívül helyezte és az elsőfokú fegyelmi tanácsot új eljárásra utasította arra tekintettel, hogy a határozat megalapozatlan is volt, valamint az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés mellett hozták meg, és a másodfokú eljárásban mindez nem volt kiküszöbölhető.

2. A megismételt elsőfokú eljárásból megállapítható releváns tényállás

2.1 A Pest Megyei Ügyvédi Kamarához 2019.09.09. napján érkezett bejelentésükben (...) előadták, hogy a (...) Ügyvédi Irodának deviza hiteles ügyekben, polgári eljárásban történő képviselői ellátására adtak megbízást 2017.06.01. napján 60 napos jogorvoslati határidő megtartása mellett azzal, hogy a megbízáskor kérelem előterjesztésére nyitva álló határidőből már csak 18 nap volt hátra. Panaszosok előadása szerint a felülvizsgálati kérelem benyújtására megbízott ügyvéd részéről nem került sor, erről azonban csak akkor szereztek tudomást, amikor eljárás alá vont ügyvédről „rossz híreket hallottak” s tájékoztak ügyük állásáról a Pesti Központi Kerületi Bíróságnál. Panaszosok az eljárás alá vont volt ügyvédnél 2018.10.25-én a megbízás megszüntetését kezdeményezték miután a bíróságtól olyan tájékoztatást kaptak, hogy a 2017.06.20-i határidőig felülvizsgálati kérelem előterjesztésére ügyükben nem került sor. Panaszosok sérelmezték, hogy a megbízás megszűnését követően már meghatalmazásuk nélkül terjesztett elő keresetlevelet az eljárás alá vont volt ügyvéd a bíróságon.

2.2 A bejelentést követően a vezető fegyelmi biztos 2019. november 18-án az előzetes vizsgálat elrendeléséről döntött, az eljárás alá vont volt ügyvédet nyilatkozattételre hívta fel.

2.3 Eljárás alá vont volt ügyvéd igazoló jelentésében vitatta a fegyelmi vétség elkövetését. Előadta, hogy eljárási határidőről tudomása nem volt, megbízása kereseti kérelem előterjesztésére a szerződés érvénytelenségének megállapítására vonatkozott. A keresetet 2017.06.21. napján a PKKB-nél előterjesztette, mely áttételre került a Fővárosi Törvényszékre, ahol a felperesek illetékkezdvezmény iránti kérelmének elutasítása miatt az eljárás megszűnt, mivel panaszosok az illetéket felhívás ellenére sem fizették meg. Előadta továbbá azt is, hogy a megbízás 2018.10.25-i felmondását követően ügyfeleivel elszámolt, a felülvizsgálati eljárás lefolytatására megbízást nem kapott, a másodfokú döntésről tudomással nem is bírt, s a kereset 2017. évi előterjesztését követően más beadványt a bírósághoz nem terjesztett elő.

2.4 A megismételt elsőfokú eljárást megelőző elsőfokú eljárásban, az előzetes vizsgálat során az eljárás alá vont volt ügyvéd és panaszos személyes meghallgatására 2020.02.13. napján került sor, melynek során dr. (...) ügyvéd észrevételeit azzal egészítette ki, hogy a megbízási szerződésben nem szokta rögzíteni, hogy melyik bankkal szemben indítandó peres eljárásra szóló megbízást vesz fel; az illeték fizetésére vonatkozó felhívást a bíróság a megbízók részére is kézbesítette, így a peres eljárás megszüntetése neki nem felróható, mivel ügyfelei voltak azok, akik az eljárási illetéket nem fizették meg. Személyes meghallgatása során az eljárás alá vont volt ügyvéd ellentmondásos nyilatkozatot tett arra vonatkozóan, hogy újabb keresetlevelet a bírósághoz előterjesztette-e vagy sem, nyilatkozatot tett arról, hogy „az iroda védelme érdekében” szerepeltette a megbízás megszűnéséről készült okiratban azt, hogy a megbízók panasztételi és egyéb jogorvoslati jogukról lemondanak; mely ugyanakkor – álláspontja szerint – nem ütközött és ütközik

semmiféle jogszabályba.

- 2.5** Panaszos személyes meghallgatása során határozottan állította azt, hogy a megbízásuk felülvizsgálati ügyben való képviselőre, nem pedig újabb per megindítására vonatkozott, az ügy áttételéről, illeték lerovására szóló felhívásról tudomása nem volt, mint ahogyan arról sem szerzett értesülést megbízott ügyvédtől, hogy a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül utasította el.

3. A fegyelmi biztos indítványa a megismételt elsőfokú eljárásban

- 3.1** A fegyelmi biztos a megismételt eljárást megelőző másodfokú határozat tartalmára való tekintettel – amely többek között arra utasította az elsőfokú fegyelmi tanácsot, hogy a megismételt eljárásban tisztázza, hogy a panaszossal felvett megbízásra az Üttv. vagy a „régí”, az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. tv. („Üt.”) rendelkezései voltak irányadóak – 2021. október 4. napján módosította a korábbi indítványát tekintettel arra, hogy a jogviszony létrejöttkor az Üt. rendelkezései voltak hatályban. Ebből eredően az ügyvédi megbízás létrejöttét az Üt. 23. § szabályozza.
- 3.2** A fegyelmi biztos kiemelte, hogy az Üt. 23. § (2) bekezdése szerint *„a megbízást – a tanácsadás esetét kivéve – írásba kell foglalni. Az írásba foglalás elmaradása a megbízás érvényességét nem érinti, de ilyen esetben a megbízás tartalmának bizonyítása a megbízottat terheli.”*
- 3.3** A fegyelmi biztos ezzel a pontosítással tartotta fenn az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatát. Előadta továbbá, hogy álláspontja szerint a panasszal érintett egyéb ügyvédi mulasztás az Üttv. hatályba lépését követően következett be, ezért e vonatkozásban az Üttv. rendelkezései az irányadóak.
- 3.4** A fegyelmi biztos álláspontja – a fentiek szerint pontosítást követően – a következőkben volt összefoglalható:
- (i)** Az eljárás alá vont volt ügyvéd szándékos fegyelmi vétséget követett el akkor, amikor – a „régí” Üt. szabályait megsértve – nem kellően pontos megbízási szerződést kötött. A fegyelmi biztos álláspontja szerint a 2017. év június hó 1. napján felvett „megbízás polgári eljárásban” elnevezésű okiratból nem állapítható meg, hogy mely pénzügyi szemből milyen eljárásra vállalt képviselőt. Ennek hiányát azonban az eljárás alá vont volt ügyvéd terhére kérte értékelni, figyelemmel arra, hogy az ő felelőssége a kellő pontossággal meghatározott megbízás felvétele az ügyféltől, továbbá amennyiben ez hiányos, annyiban a megbízott ügyvéd felelőssége, hogy a panaszos által előadottak ellenkezőjét bizonyítsa. Ez álláspontja szerint nem történt meg, ily módon a panaszolt ügyvédnek nem sikerült bizonyítania azt, hogy a megbízás csupán egy meg nem határozható eljárásra vonatkozott, vagyis a panaszos állításait kell valószínűsíteni, melynek értelmében a megbízás felülvizsgálati eljárásra szolgált.
 - (ii)** A fegyelmi biztos álláspontja szerint ezen túlmenően fegyelmi vétséget alapoz meg önmagában az is, hogy a panaszolt ügyvéd a Fővárosi Törvényszéktől hiánypótlásra felhívó végzést vett át, amelyet nem továbbított a panaszosoknak, így nekik nem volt módjukban az abban foglaltakat teljesíteni és a Fővárosi

Törvényszék emiatt keresetüket minden további érdemi ügyintézés nélkül elutasította.

- (iii) A fegyelmi biztos álláspontja szerint harmadrészt etikai vétségként értékelendő az is, hogy a panaszolt ügyvéd a megbízási jogviszony megszűnésekor, azaz 2018. év október hó 25. napján olyan kitételt használt a megbízást megszüntető okiratban, amely szerint a panaszosok a továbbiakban lemondanak panasztételi jogukról és ez esetben a korábban általuk kifizetett ügyvédi munkadíj egy részét visszakapják. Pontosított álláspontja szerint a fegyelmi vétséget az is megalapozza, hogy ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III.26.) MÜK szabályzat (ÜESZ) 5.4 pontja szerint külön fel kell hívni a megbízó figyelmét az ügyvédi megbízás speciális rendelkezéseire, különösen az eredményfelelősség, a kárfelelősség, a megbízás megszüntetése körében alkalmazott kikötésekre. A Fegyelmi Biztos rögzítette, hogy jelen esetben a rendelkezésre álló iratok és nyilatkozatok alapján egyértelműen kijelenthető, hogy a panaszolt ügyvéd nem tett eleget ezen kötelezettségének. Az etikai szabályzat hivatkozott rendelkezése felhívja a 2013. évi V. tv. (a polgári törvénykönyvről) 6:102 §-ban megjelölteket, amely az általános szerződési feltételek tisztességtelenségét tartalmazzák. Maga a jogalkotó és az etikai szabályzatot megalkotó is arra az álláspontra helyezkedett, hogy a fogyasztó, jelen esetben a megbízó ne kerüljön kiszolgáltatott helyzetbe. A Ptk. 6:104. §. (1) bekezdés i) pontja szerint tisztességtelen az a szerződési kikötés, amely kizárja, vagy korlátozza a fogyasztó peres, vagy más úton történő igényérvényesítési lehetőségeit. A Fegyelmi Biztos álláspontja szerint a panaszolt ügyvéd a megbízási díj egy részének visszafizetését attól tette függővé, hogy a megbízói (fogyasztók) joglemondó nyilatkozatot tesznek. Ez a magatartása álláspontja szerint egyrészt a Ptk. fentebb idézett jogszabályhelyébe, másrészt az ügyvédi etikai szabályokról szóló MÜK szabályzat ugyancsak fent hivatkozott rendelkezéseibe ütközik. Álláspontja szerint a panaszolt ügyvéd magatartása ütközik az Üttv. 1. §-ába és az etikai szabályzat 2.1, 2.2, és 2.4 pontjaiban foglalt szabályokba is.

3.5 A büntetésre vonatkozó indítványt a Fegyelmi Biztos megváltoztatta. Figyelemmel arra, hogy hosszú időmúlás következett be és ezen időszak alatt az eljárás alá vont volt ügyvédet az ügyvédi kamarának már nem tagja, ezért pénzbírság fegyelmi büntetés kiszabására tett indítványt. Indítványozta, hogy az elsőfokú Fegyelmi Tanács a másodfokú határozatban rögzített 50.000,- Ft költség, valamint a fegyelmi eljárási szabályzat szerint az elsőfokú eljárással felmerülő költség megtérítésére is kötelezze az eljárás alá vont volt ügyvédet.

4. A megismételt fegyelmi tárgyalás – az eljárás alá vont volt ügyvéd érdemi védekezése

4.1 Az elsőfokú fegyelmi tanács az ügyben – a megismételt eljárásban – 2021. november 12. napjára tűzött ki tárgyalást. A tárgyalásra szóló idézést mind a panaszos, mind pedig eljárás alá vont volt ügyvéd átvette. A panaszos 2021. november 8. napján kelt levelében sérelmezte az ügy elhúzódását, továbbá jelezte, hogy a tárgyaláson nem kíván részt venni.

4.2 Az eljárás alá vont volt ügyvéd 2021. november 12. napján előterjesztett kérelmében jelezte, hogy betegsége okán kéri elhalasztani a tárgyalást, szükség esetén orvosi

igazolást is tud csatolni, a beadványához azonban ilyet nem csatolt.

- 4.3 A kitűzött fegyelmi tárgyaláson eljárás alá vont volt ügyvéd halasztás iránti kérelme elutasításra került, ugyanis az eljárás megismétlésére nem a tényállás ténybeli részét érintő okból, hanem pusztán jogkérdések miatt kerül sor.
- 4.4 Ezt követően a fegyelmi biztos ismertette a Budapesten, 2021. október 4. napján kelt indítványt. További bizonyítási indítványa nem volt. Az elsőfokú fegyelmi tanács megállapította, hogy eljárás alá vont volt ügyvéd bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, ezért a tanács a bizonyítási eljárást befejezetté nyilvánította.
- 4.5 Ugyan a megismételt elsőfokú eljárásban az eljárás alá vont volt ügyvéd nem jelent meg a tárgyaláson, de az ügyben az első elsőfokú tárgyaláson viszont megjelent, valamint részletes védekezést adott elő.
- 4.6 Az ügyben a Pest Megyei Ügyvédi Kamara Regionális Fegyelmi Bizottságának Fegyelmi Tanácsa 2020. július 17. napján tartott először tárgyalást (az eljárás megismétlése előtt), amelyen szabályszerű idézésre a panaszolt ügyvéd és panaszos is megjelent. E tárgyaláson az eljárás alá vont volt ügyvéd kijelentette, hogy az igazoló jelentésében foglalt nyilatkozatait változatlan formában fenntartja, fegyelmi felelősségét nem ismeri el.
- 4.7 Nóvumként adta elő a tárgyaláson eljárás alá vont volt ügyvéd, hogy meglátása szerint eljárási hiba történt, amely tekintetben a fegyelmi eljárás megszüntetésének van helye, melyet azonban az elsőfokú fegyelmi tanács nem talált megalapozottnak, és érdemben vizsgálta az ügyet.
- 4.8 Eljárás alá vont volt ügyvéd előadta érdemi védekezésében, hogy szerinte a rendelkezésre álló iratanyag egyértelműen alátámasztja, hogy a megbízása nem felülvizsgálati eljárás lefolytatására szólt, hanem polgári peres eljárás lefolytatására; továbbra is azt nyilatkozta, miszerint az ügyfél nem adott át részére első és másodfokú ítéletet, melyből felülvizsgálati kérelem benyújtására kellett volna következtetnie.
- 4.9 Az eljárás alá vont volt ügyvéd az illeték fizetési kötelezettség körében újfent előadta, hogy véleménye szerint köztudomású tény az, hogy a felperesnek illetékfizetési kötelezettsége keletkezik; meglátása szerint ezt egy laikusnak is tudnia kell, ekként annak szerepeltetését mellőzi a megbízási szerződésben. Elmondása alapján szóbeli tájékoztatás történt erről.
- 4.10 Eljárás alá vont a fegyelmi biztos által előadottakra reagálva fenntartotta nyilatkozatait, miszerint nem nyújtott be kereseti kérelmet a megbízási jogviszony megszűnését követően, továbbá, hogy azon gyakorlatot – amely egyébként álláspontja szerint nem ütközik jogszabályba – miszerint a megbízást megszüntető szerződésben szerepeltetik azt a kitétel, hogy az ügyfél panasztételi jogáról lemond, már megszüntették; ezt a fordulatot már nem alkalmazzák. Az első elsőfokú eljárásban elsődlegesen az eljárás megszüntetését kérte, másodlagosan a kizárásnál enyhébb büntetés kiszabását.

5. A megismételt eljárásban hozott elsőfokú határozat – a megállapított tényállás és a jogi érvelés

5.1 Az elsőfokú fegyelmi tanács rögzítette, hogy a megismételt eljárásban nem derült fény olyan új körülményre, amely alapján a korábban megállapított tényállást módosítani volna szükséges. A tényállás ennek megfelelően a következő:

- (i) Bejelentő a 2017. év június hó 1. napján kelt megbízási szerződéssel megbízta a (..) Társai Ügyvédi Irodát polgári peres ügyben a képviselte ellátására. A megbízási szerződést (...) ügyvéd írta alá (...) az ügyvédi meghatalmazást írta alá.
- (ii) A megbízási szerződés nem tartalmazza, hogy milyen konkrét polgári peres eljárásban vállalja az eljárást az ügyvédi iroda, illetőleg a megbízó milyen konkrét ügyvitelre adott megbízást. A megbízási szerződésen található bélyegzőből egyértelmű, hogy az ügyvédi irodán belül a megbízást eljárás alá vont vállalta. A meghatalmazás azonban ennél már sokkal konkrétabb: mind az ellenérdekű fél, mind a kérdéses szerződés szerepel benne beazonosítható módon.
- (iii) A (...) Társai Ügyvédi Iroda a PKKB-n 2017. június 23. napján keresetlevelet terjesztett elő az ügyfél képviseletében, amelyet illetékességi okból átteni rendelték a Fővárosi Törvényszékhez, ahonnan az iroda hiánypótlásra felhívást kapott, 36.000.- Ft kereseti illetéket kellett leróni. Eljárás alá vont, illetve irodája ezen felhívást nem továbbította a megbízónak, és mivel az illeték nem került megfizetésre, ezért a Fővárosi Törvényszék megszüntette a peres eljárást.
- (iv) 2018. év október hó 25. napján a megbízási jogviszonyt a felek megszüntették. A megbízási szerződés megszűnése elnevezésű okirat utolsó előtti bekezdése szerint a megbízó, (bejelentő) azt vállalta, hogy lemond a kamara előtti panasztételi jogáról figyelemmel arra, hogy a (...) és Társai Ügyvédi Iroda 88.900,- Ft részmebízási díjat visszafizet.
- (v) A megbízási jogviszony megszűnését követően a panaszosok felkeresték a Pesti Központi Kerületi Bíróság polgári irodáját és érdeklődtek az ügyük állásáról, azt a tájékoztatást kapták, hogy 2017. év június hó 20. napjáig, a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére nyitva álló határidőig semmilyen okirat nem került benyújtásra, valamint azt a tájékoztatást is, hogy 2019. év február hónapban egy új kereseti kérelem került benyújtásra, amelyet a panaszolt ügyvéd szerkesztett és ellenjegyzett.

5.2 A fenti összefoglalt tényállásból levont jogi következtetése során az elsőfokú fegyelmi tanács – a fegyelmi biztos pontosított indítványát részben elfogadva – az eljárás alá vont volt ügyvéd felelőssége kapcsán a következőket rögzítette:

[A megbízási szerződés tartalma]

- (i) Az elsőfokú fegyelmi tanács megállapította, hogy eljárás alá vont volt ügyvéd azzal a magatartásával, hogy nem foglalta írásba a közte és az ügyfél között létrejött megbízási jogviszony lényeges elemeit, fegyelmi vétséget követett el, amely magatartása - figyelemmel a megbízási szerződés létrejöttének időpontjára - ütközik a régi Üt. 23. § (2) bekezdésében írt írásba foglalási kötelezettségbe. E jogszabályhely kimondja: „23. § (2) *A megbízást – a tanácsadás esetét kivéve – írásba kell foglalni. Az írásba foglalás elmaradása a megbízás érvényességét nem érinti, de ilyen esetben a megbízás tartalmának bizonyítása a megbízottat terheli.*”

Az elsőfokú fegyelmi tanács rögzítette, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként kétségtelenül megállapítható volt, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd által készített és aláírt megbízási szerződés az Üt-ben foglalt fenti kitételnek nem felelt meg; az olyan alapvető hiányosságokban szenvedett, amely az eljárás alá vont ügyvéd fegyelmi felelősségét vonja maga után. Annak meghatározása, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd pontosan milyen eljárásra, mely bíróság előtt, mely alperes ellen vállal kötelezettséget nem egy opcionálisan a megbízási szerződésbe foglalható körülmény, hanem annak szerepeltetése az Üt. alapján elengedhetetlen.

Egyetértett az elsőfokú fegyelmi tanács a fegyelmi biztossal abban is, hogy bármilyen lényeges, a megbízási tartalmát képező információ írásba foglalásának elmaradása esetén megfordul a bizonyítási teher, és eljárás alá vont volt ügyvédnek kell igazolnia, hogy pontosan mire kapott megbízást, és a nélkülözhetetlen információk elhangzottak, arról az ügyfél tájékoztatást kapott és azt elfogadta, mint a megbízási szerződés részét képező elemet.

Nem osztotta az elsőfokú fegyelmi tanács az eljárás alá vont volt ügyvéd véleményét, miszerint szubjektív kérdés annak megítélése, mi tartozik lényegi elemnek a megbízási szempontjából, ugyanis fent felsorolt hiányzó tartalmak objektíve és kötelező jelleggel kell, hogy a megbízási részét képezzék.

Emiatt nem vonta kétségbe a panaszbejelentő nyilatkozatát az elsőfokú fegyelmi tanács, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd arra kapott megbízást, hogy bejelentőt a Kúria előtt indítandó eljárásban képviselje. Ezt támasztották alá a bejelentő által előadottak, aki a fegyelmi tárgyaláson hitelesen és életszerűen nyilatkozta, hogy tisztában van a peres eljárás mibenlétével, a jogi képviselő kötelezettségével, illetékfizetési kötelezettségével, eljárási határidőkkel. Következésképpen adta elő, hogy az első és másodfokú eljárás befejezését követően miért és milyen iratok átadása mellett adott megbízást a (...) és Társai Ügyvéd irodának. Az első és másodfokú ítéletet az elsőfokú fegyelmi tanács részére is bemutatta. Az eljárás alá vont volt ügyvéd azonban az eljárás alatt semmivel nem tudta igazolni azt, hogy a megbízási szerződésből hiányzó adatok, kötelező elemek elhangzottak volna a megbízáskor, azt sem, hogy a megbízása nem a Kúria előtti felülvizsgálati eljárás megindítására szólt, és azt sem, hogy a megbízásból hiányzó adatok akár szóbeli tájékoztatás által az ügyféllel valaha is közlésre kerültek volna, illetve azokat a panaszos elfogadta volna.

Azon védekezést, miszerint a megbízási szerződésben polgári peres eljárás szerepel, nem pedig felülvizsgálati eljárás, szintén nem állt módjában az elsőfokú fegyelmi tanácsnak elfogadni, figyelemmel arra, hogy ezen általános megfogalmazás önmagában - fentiek szerint - nem felel meg az Ütv-ben a megbízással szemben támasztott tartalmi követelményeknek, másrészt eljárás alá vont volt ügyvéd feladata konkretizálni mire kap megbízást, harmadrészt pedig a felülvizsgálati eljárás is a peres eljárás részét képezi, így nem bizonyosodott be, hogy megbízása nem arra szólt.

E tekintetben eljárás alá vont megsértette az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 8/1999. (III. 22.) MÜK szabályzat 6/1. pontjában foglaltakat is.

E pont szerint: „6/1. Az ügyvéd általában a megbízó megbízása alapján jár el. Az ügyvéd a hatóság kirendelése alapján is eljárhat. Az ügyvéd és a megbízó között a megbízás akkor jön létre, ha a felek megállapodtak a megbízás tartalmában, a megbízási díjban és az előrelátható költségekben. A felek költségátalány alkalmazását is kiköthetik.”

Az elsőfokú fegyelmi tanács a megbízási szerződésből ezen kötelező tartalmi elemek hiányát, továbbá a nem a megbízásnak megfelelő ügyvédi tevékenységet egy rendbeli fegyelmi vétségként értékelte.

[Az illetékfizetési kötelezettségről való értesítés elmaradása]

- (ii) A fegyelmi biztossal egyező álláspontra jutott az elsőfokú fegyelmi tanács az illetékfizetési kötelezettséget kirovó végzés ügyfél részére történő megküldésének elmaradása vonatkozásában is, ezért megállapította, hogy annak elmaradása az eljárás alá vont volt ügyvédnek felróható.

Az eljárás alá vont volt ügyvéd súlyosan megszegte tájékoztatási és irattovábbítási kötelezettségét, amikor a hiánypótlásra felhívó végzést nem továbbította ügyfelének és nem tájékoztatta őt arról, hogy az eljárás folytatásának előfeltétele az eljárási illeték megfizetése. Nem fogadható el ebben a körben eljárás alá vont volt ügyvéd azon érdeminek szánt védekezése, miszerint az illeték megfizetésének kötelezettsége „köztudomású tény”, mivel ez nyilvánvalóan nem felel meg a valóságnak, de amennyiben az ügyfél tudomással is bír a kötelezettség létéről, az még nem jelent az eljárás alá vont volt ügyvéd tájékoztatási és irattovábbítási kötelezettsége alóli felmentést.

Eljárás alá vont azon hivatkozása, miszerint azért nem küldte meg a panaszosnak a hiánypótló végzést, mert azt gondolta, hogy azt ő maga is megkapta, szintén az eljárás alá vont volt ügyvéd terhére felróható magatartásának tudható be. Praktizáló ügyvédként természetesen tudomással kellett bírnia arról, hogy amennyiben a peres fél jogi képviselővel jár el, akkor a peres iratokat a bíróság kizárólag az ügyvéd részére küldi meg, az ügyfelnek pedig nem. Az eljárás alá vont volt védekezését tehát az elsőfokú fegyelmi tanács nem tudta érdemben elfogadni, különös tekintettel arra, hogy a védekezésben előadottak a valóságnak megfelelés esetén sem mentesítették volna az eljárás alá vont volt ügyvédet.

Eljárás alá vont volt ügyvéd ezen mulasztása az elsőfokú fegyelmi tanács határozata szerint az Üttv. hatályba lépését követően következett be, ezért e vonatkozásban az Üttv. rendelkezései alkalmazandók.

Az elsőfokú határozat megállapította, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd megsértette az Üttv. 1. § (3) bekezdésében, valamint az Etikai Kódex 2.1. és 2.4. pontjában foglaltakat, amennyiben nem az ügyfél elsődleges érdekeit szem előtt tartva, legjobb tudása és lelkiismerete szerint jált el.

Az Üttv. hivatkozott 1.§ (3) bekezdése szerint „az ügyvédi tevékenység gyakorlójának az ügyvédi tevékenységet lelkiismeretesen, a legjobb tudása szerint, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolni.”

Etikai Kódex hivatkozott rendelkezései szerint:

„2.1. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója köteles igénybe venni minden törvényes eszközt ügyfele jogai és jogos érdekei érvényesítéséhez,”

„2. 4. Az ügyvédi tevékenység gyakorlója nem tanúsíthat olyan magatartást, mely ellentétes az ügyfél jogos érdekével.”

A tájékoztatási és irattovábbítási kötelezettség elmulasztása nyilvánvalóan ellentétes az ügyfél érdekével, ezért e körben is megállapította az elsőfokú fegyelmi tanács az eljárás alá vont volt ügyvéd 1 rendbeli fegyelmi felelősségét

[A panaszról való lemondás, mint tisztességtelen szerződéses kikötés]

- (iii) Az az elsőfokú fegyelmi tanács elsőfokú határozatának a fegyelmi felelősséget megállapító harmadik részében osztotta a fegyelmi biztos indítványát abban is, hogy a megbízási szerződés megszüntetéséről szóló okiratban foglalt azon kitétel, miszerint a panaszossal történt elszámolást követően az mindennemű panasztételi és eljárás indítási jogáról lemond, tisztességtelen.

Az Etikai Kódex 5.4 pontja az alábbiak szerint rendelkezik:

„Ügyvédhez méltatlan az a magatartás, amely már a megbízási szerződés létrehozása és tartalma körében rontja az ügyvédségbe vetett közbizalmat. Az általános szerződési feltétel nem lehet a Ptk. 6: 102. § szerint tisztességtelen, és külön fel kell hívni a megbízó figyelmét az ügyvédi megbízási speciális rendelkezéseire, különösen az eredményfelelősség, a kárfelelősség, a megbízási megszüntetése körében alkalmazott kikötésekre.”

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:102. § (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik: *„6:102. § (1) Tisztességtelen az az általános szerződési feltétel, amely a szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel alkalmazásával szerződő fél hátrányára állapítja meg.”*

Az elsőfokú határozat szerint az eljárás alá vont volt ügyvéd nyilvánvalóan információs fölényrel bír a megbízók tekintetében, amelynek maximális kihasználását jelenti egy fentiek megfelelő feltétel olyan módon történő megfogalmazása és a megbízási jogviszonyt megszüntető okirat részévé tétele, amely azt a benyomást kelti, miszerint az az elszámolás elengedhetetlen feltétele lenne. A panaszosnak a megszüntető okiratot, amely fenti feltételt is tartalmazza, tulajdonképpen alá kell írnia, ha hozzá kíván jutni a befizetett ügyvédi megbízási díj egy részéhez. A panasztételi jog kizárására irányuló szerződési feltétel nyilvánvalóan a bejelentő hátrányára szól, hiszen így a szerződést aláíró fél tévesen gondolhatja azt, hogy semmilyen jogorvoslati, illetve panasztételi lehetősége nem áll fenn eljárás alá vont volt ügyvéddel szemben. Bár a jelen eljárásban a bejelentő élt a panasztételi jogával, ez a rendelkezés az elsőfokú fegyelmi tanács álláspontja szerint alkalmas arra, hogy a szerződő felet a panasztételtől sikerrel eltántorítsa.

Tisztességtelen a kitétel annak okán is, hogy természetesen egy ilyen kitétel még nem szünteti meg az ügyfél azon jogosultságát, hogy bármely fórum előtt panasztételi vagy eljárás indítási jogával éljen, azonban az eljárás alá vont volt ügyvéd által szerkesztett irat mégis ezt a benyomást kelti, amely fentiekén túlmutatóan súlyosan sérti és rombolja az ügyvédségbe vetett közbizalmat.

Bár a rendelkezés ténylegesen nem jelenti a panasztételi jog kizárását, a az elsőfokú fegyelmi tanács álláspontja szerint a hivatkozott szerződési kikötés az Üttv. 119. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat is sérti, hiszen éppen azt kívánja kizárni, hogy a szerződő fél esetlegesen bejelentéssel éljen a területi kamara felé, amelynek nyomán előzetes vizsgálat indulna.

[Az elsőfokú határozat egyéb rendelkezései]

- (iv) Az elsőfokú fegyelmi tanács a fenti, három rendbeli fegyelmi vétségen túlmenően nem állapította meg vétkességét az eljárás alá vont volt ügyvédnek a megbízási nélküli ügyvitel körében. Az eljáró fegyelmi tanács a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként megállapította, hogy nem igazolódott be az, hogy eljárás alá vont volt ügyvéd nyújtotta volna be a Pesti Központi Kerületi Bíróságra a 2019. februárjában érkezett keresetlevelet. Az érkeztetésből önmagában nem derült ki a benyújtó személye, azt pedig a panaszosnak sem sikerült alátámasztania, hogy azt eljárás alá vont volt ügyvéd nyújtotta volna be.

Mindezek alapján 3 azaz három rendbeli fegyelmi vétség elkövetését állapította meg az elsőfokú fegyelmi tanács ezért eljárás alá vonttal szemben az Üttv. 108. § b) pontja szerint pénzbírság fegyelmi büntetést szabott ki, amelynek összegét a középértékkel egyezően 500.000,- Ft azaz ötszázezer forint összegben állapította meg. Az elsőfokú fegyelmi tanács a fegyelmi büntetés kiszabásánál súlyosító körülményként értékelte, hogy az eljárás alá vont volt ügyvédnek igen jelentős számú fegyelmi előzménye van. A Fegyelmi Tanács enyhítő körülményként értékelte a jelentős időmúlást.

6. Az eljárás alá vont volt ügyvéd fellebbezése

- 6.1** A fegyelmi határozattal szemben az eljárás alá vont volt ügyvéd elsődlegesen a határozat megváltoztatása és az eljárás megszüntetése, másodlagosan pedig enyhítés végett jelentett be fellebbezést.
- 6.2** Jogorvoslati kérelmében ismételten előadta, hogy álláspontja szerint az elsőfokú eljárás során az előzetes vizsgálat meghosszabbítására határidőben nem került sor, mivel az erről szóló határozat kézbesítése csak késedelmesen történt meg részére, ezért hatályos vizsgálat lefolytatásának nem volt helye.
- 6.3** Eljárás alá vont az elsőfokú fegyelmi tanács által megállapított tényállást vitatva előadta azt is, hogy semmilyen bizonyíték nem támasztja alá azt, hogy felülvizsgálati kérelem benyújtására kapott volna megbízást. E körben hangsúlyozta: a megbízási szerződés és meghatalmazás azt támasztja alá, hogy peres eljárásban kapta az iroda a megbízást. Lehet, hogy a bank és a bíróság nem volt megjelölve a megbízásban, de peres eljárás viszont igen, amiből nem lehet még csak következtetni sem semmiféle felülvizsgálati eljárásra.

- 6.4** Az illetékfizetési kötelezettség kapcsán az eljárás alá vont volt ügyvéd előadta, hogy a megbízás esetében a felek együttműködni kötelesek, panaszos ezt több ízben elmulasztotta, nem róttá le az illetéket, majd az újabb keresetnél pedig nem küldte vissza az ún. költségmentességi nyilatkozatot. Ezeket az ügyvéd nem tudja pótolni az ügyfél helyett, tehát az iroda úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható volt. A határozat a fellebbező szerint minden bizonyítékot nélkülöz, a panaszos állításait a fegyelmi bizottság a panaszos „bemondására” fogadta el.
- 6.5** A fellebbező előadta azt is, hogy a panasztételi jogról való lemondás pedig semmilyen jogszabályi rendelkezésbe nem ütközik. Álláspontja szerint a megbízási szerződés megszűnésének körülményei nem ütköznek jogszabályba, nincs olyan jogszabály, ami tiltaná, hogy valaki panasztételi jogáról lemondjon. Senki nem kényszerítette a panaszost, azt önként írta alá. A fellebbező érvelése szerint semmi sem bizonyítja azt, hogy a panasztételi jogról való lemondás hiányában nem történt volna meg a felek közötti elszámolás.
- 6.6** Egyebekben a fellebbező előadta, hogy amennyiben a fegyelmi eljárásban a felelősségét megállapítanak, akkor is jelentősen mérsékelni kellene a pénzbírság összegét, hiszen már nem praktizáló ügyvéd (minimálbérből él) és a panaszosnak kárt nem okozott.

7. Magyar Ügyvédi Kamara Fegyelmi Főbiztosának indítványa

- 7.1** A Magyar Ügyvédi Kamara Fegyelmi Főbiztosa észrevételeiben az elsőfokú határozat helybenhagyását kérte. Indítványát azzal indokolta, hogy álláspontja szerint a tényállás felderítése megtörtént, abból megfelelő következtetések levonása mellett született az elsőfokú határozat.
- 7.2** Észrevételezte, hogy ebben az ügyben további súlyosító körülmény a halmazat és nyomatékos súlyosító körülmény a sorozatos fegyelmi marasztalás. Ezek okán nem lát lehetőséget az enyhítésre, amelyet a fellebbezésében is kért az eljárás alá vont volt ügyvéd.

8. A másodfokú eljárás

- 8.1** A Magyar Ügyvédi Kamara Országos Fegyelmi Bizottság Másodfokú Fegyelmi Tanácsa (a továbbiakban: „**Másodfokú Fegyelmi Tanács**”) az ügyben 2022. április 29. napján tartott tárgyalást.
- 8.2** E tárgyaláson az eljárás alá vont volt ügyvéd személyesen nem jelent meg, a tárgyaláson való részvételéhez elektronikus kép és hang továbbítására alkalmas eszköz igénybevételét nem kívánta, így a tárgyalás megtartása szabályszerű idézésére tekintettel akadályba nem ütközött.
- 8.3** A másodfokú tárgyaláson a Magyar Ügyvédi Kamara Országos Fegyelmi Főbiztosa sem jelent meg [**megjelenése nem volt kötelező**].

9. A másodfokú döntéshozatal és határozat

- 9.1 A Másodfokú Fegyelmi Tanács az elsőfokú határozatot a fellebbezés keretei között bírálta felül, s a fellebbezés elbírálása során elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az elsőfokú eljárás lefolytatására az eljárási szabályok megtartása mellett került-e sor. E körben a Másodfokú Fegyelmi Tanács a rendelkezésre álló iratokból aggálytalanul állapította meg azt, hogy az előzetes vizsgálat elrendelése határidőben megtörtént, a vizsgálat időtartamának meghosszabbítására ugyancsak határidőben sor került, így az eljárási kifogás alaptalan.
- 9.2 Az elsődlegesen hivatkozott jogorvoslati kérelem alaptalanságának megállapítását követően a Másodfokú Fegyelmi Tanács a fellebbezés elbírálása során – miután az eljárás alá vont volt ügyvéd a határozatban megállapított tényállást és abból levont jogi következtetést is vitatta – azt vizsgálta, hogy az elsőfokú fegyelmi tanács helyes tényállást rögzítette e határozatában, s a megállapított tényállásból pedig helyes következtetéseket levonva döntött-e a fegyelmi felelősségről.

9.3 A Másodfokú Fegyelmi Tanács e körben azt állapította meg, hogy a fellebbezés nagyobb részben alapos.

[A megbízási szerződés tartalma]

- 9.4 A Másodfokú Fegyelmi Tanács álláspontja szerint a rendelkezésre álló iratokból és nyilatkozatokból az elsőfokú fegyelmi tanács téves következtetést vont le akkor, amikor azt állapította meg, hogy eljárás alá vont volt ügyvéd fegyelmi vétséget követett el, mivel nem szerepeltette a megbízási szerződés összes szükséges tartalmi kellékét. A Másodfokú Fegyelmi Tanács álláspontja szerint iratellenes olyan következtetést levonni a rendelkezésre álló iratokból és a jogszabályi környezetből, amely tényként fogadja el, hogy a felek közötti jogviszony kizárólag felülvizsgálati eljárás benyújtására vonatkozott volna.
- 9.5 E körben a Másodfokú Fegyelmi Tanács először is rögzíti: helyes az elsőfokú fegyelmi tanács jogi hivatkozása, miszerint az Üt. 23. §-a értelmében „a megbízást – a tanácsadás esetét kivéve – írásba kell foglalni. Az írásba foglalás elmaradása a megbízás érvényességét nem érinti, de ilyen esetben a megbízás tartalmának bizonyítása a megbízottat terheli.”
- 9.6 Ugyanakkor, jelen esetben nem vitathatóan született írásbeli megbízási szerződés, így annak tartalmából kell elsődlegesen kiindulni. Az Üt. 23. § (2) alkalmazására – a Másodfokú Fegyelmi Tanács álláspontja szerint – elsősorban akkor kerülhet sor, ha **egyáltalán nincs írásbeli megbízási szerződés**; minden más esetben az írásbeli megbízás formája és tartalma vizsgálandó. **Semmiképpen sem lehet ugyanakkor a hivatkozott törvényi rendelkezésnek olyan értelmezést adni, hogy amennyiben van írásbeli szerződés, és az ügyfél ezzel ellentétes tartalmat állít, akkor egy „nemleges” bizonyítási teher háruljon az ügyvédre.**
- 9.7 Az írásbeli megbízási szerződésben az szerepel, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd devizahittel kapcsolatos ügyben vállalt jogi képviselőt polgári eljárásban. Ugyanilyen tartalmú a megbízási szerződés keltével azonos keletű, 2017. június 1-jei meghatalmazás is, amelyből nemcsak a szükséges adatok (ellenérdekű fél, konkrét szerződésszám), de még az is kiolvasható, hogy a pert megelőző esetleges egyeztetésekre is kiterjed, hiszen „a peres eljárásra is kiterjedő” hatályú. Ehhez képest a panaszos csak állította, de

semmivel sem bizonyította, hogy csak felülvizsgálati eljárásra adott megbízást; az eljárás alá vont volt ügyvéd pedig ezzel ellentéteset állított, kiemelve, hogy el sem vállalta volna az ügyet, ha csak pár napja van egy amúgy két fokon vesztes ügyel szemben felülvizsgálati eljárás benyújtására. Utóbbi érvelést pont ugyanolyan súlyúnak lehet elfogadni, mint a panaszos állítását, hogy ő márpedig csak felülvizsgálati eljárást kezdeményezett volna.

9.8 Az eljárásban iratjegyzék nem került becsatolásra a megbízási szerződés megkötésének idejéből, és a megbízás elvállalását követő néhány napon belül benyújtott kereseti kérelemből sem olvasható ki semmi olyan, amelyből a két korábbi ítélet elolvasásának tényére lehet hivatkozni az eljáró ügyvéd részéről. Mindezekből – helyes mérlegeléssel – arra lehet következtetni, hogy a felek között született egy széleskörű, mindenféle polgári eljárásra kiterjedő megbízási szerződés (amely a mindennapi gyakorlattal nemcsak nem ellentétes, de azért is szokásos, mert az ügy elvállalásakor az ügyvéd nincs is feltétlenül abban a helyzetben, hogy megítélje: milyen eljárást kell, vagy lehet megindítani, hol stb.), amelyet vagy megfelelően teljesített az eljárás alá vont volt ügyvéd, vagy nem; de önmagában a megbízási szerződés létrehozása körében nem követett el fegyelmi vétséget.

9.9 Amennyiben a panaszos úgy látta volna, hogy nem megfelelő a szerződés tartalma, arra is van megfelelő jogi eljárás (pl. a szerződés megtámadása tévedés jogcímén). Önmagában az, hogy egy panaszos azt állítja, hogy az írásbeli szerződés tartalma nem is olyan, mint amelyet szeretett volna még bizonyosan nem fordítja át az ügyvédre a bizonyítási terhet a tekintetben, hogy mi is volt a felek – amúgy írásba foglalt - megállapodása. Ha az Üt. rendelkezései értelmezésének ilyen tág teret engednénk bármilyen jogorvoslati fórum előtt, mint amilyen az elsőfokú határozatból következne, akkor gyakorlatilag az ügyfelek bármit kifogásolhatnának utólag egy írásbeli megbízási szerződéssel szemben, és a mégoly jóhiszeműen eljáró ügyvéd azt lenne kénytelen bizonyítani, hogy de hát „nem is ebben állapodtunk meg”. A nemleges bizonyítás ilyen esetekben pedig lehetetlen; és teljességgel kiszolgáltatottá tenné az ügyvédet annak ellenére, hogy ilyen helyzetet az Üt. nem kívánt előidézni.

9.10 Mindezekre tekintettel a Másodfokú Fegyelmi Tanács a megbízási szerződés létrejötté körében messzemenően nem tudott egyetérteni az elsőfokú határozatban foglaltakkal, és a fegyelmi felelősség megállapítását e körben mellőzte.

[Az illetékfizetési kötelezettségről való értesítés elmaradása]

9.11 A Másodfokú Fegyelmi Tanács maradéktalanul egyetértett viszont az elsőfokú határozatnak azon részével, amely az eljárás alá vont volt ügyvéd felelősségét megállapította az illeték megfizetésére vonatkozó felhívás továbbításának elmaradása tekintetében. Amennyiben az eljárás alá vont volt ügyvéd azt állítja, hogy egy „egyszerű kereset” benyújtására kapott megbízást, akkor is teljesen alapvető kötelezettség, hogy az eljárási illeték sorsát rendezni kell.

9.12 Az eljárás alá vont volt ügyvéd súlyosan megszegte tájékoztatási és irattovábbítási kötelezettségét, amikor a hiánypótlásra felhívó végzést nem továbbította ügyfelének és nem tájékoztatta őt arról, hogy az eljárás folytatásának előfeltétele az eljárási illeték megfizetése. Nem fogadható el ebben a körben eljárás alá vont ügyvéd azon érdeminek szánt védekezése, miszerint az illeték megfizetésének kötelezettsége „köztudomású tény”, mivel ez nyilvánvalóan nem felel meg a valóságnak, de amennyiben az ügyfél tudomással

is bír a kötelezettség létéről, az még nem jelenti az eljárás alá vont volt ügyvéd tájékoztatási és irattovábbítási kötelezettsége alóli felmentést.

9.13 Az eljárás alá vont volt ügyvéd azon hivatkozása, miszerint azért nem küldte meg a panaszosnak a hiánypótló végzést, mert azt gondolta, hogy azt ő maga is megkapta, szintén az eljárás alá vont volt ügyvéd felróható magatartásának tudható be. Praktizáló ügyvédként természetesen tudomással kellett bírnia arról, hogy amennyiben a peres fél jogi képviselővel jár el, akkor a peres iratokat a bíróság kizárólag az ügyvéd részére küldi meg, az ügyfélnek pedig nem. Az eljárás alá vont volt ügyvéd védekezését tehát az elsőfokú fegyelmi tanács nem tudta érdemben elfogadni, különös tekintettel arra, hogy a védekezésben előadottak a valóságnak megfelelés esetén sem mentesítették volna az eljárás alá vont volt ügyvédet.

9.14 Egyetért a Másodfokú Fegyelmi Tanács, tehát a fentiekre figyelemmel azzal, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd megsértette a legalapvetőbb ügyvédi kötelezettségeket, különösen az Üttv. 1. § (3) bekezdésében, valamint az Etikai Kódex 2.1. és 2.4. pontjában foglaltakat, amennyiben nem az ügyfél elsődleges érdekeit szem előtt tartva, legjobb tudása és lelkiismerete szerint járt el. Ezért ebben a körben a fellebbezést nem fogadta el, és a határozat e részét helybenhagyta.

[A panaszról való lemondás, mint tisztességtelen szerződéses kikötés]

9.15 A Másodfokú Fegyelmi Tanács álláspontja szerint a rendelkezésre álló iratokból és nyilatkozatokból az elsőfokú fegyelmi tanács téves következtetést vont le akkor is, amikor azt állapította meg, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd fegyelmi vétséget követett el, mivel a megbízási szerződés megszüntetéséről szóló okiratban foglalt azon kitétel, miszerint a panaszossal történt elszámolást követően az mindennemű panasztételi és eljárás indítási jogáról lemond, tisztességtelen. Iratellenes – merő spekuláció – az a következtetése is az elsőfokú határozatnak, miszerint az, hogy a panasztételi jogról való lemondás is szerepel a megbízási megszüntetéséről szóló megállapodásban eleve olyan helyzetet teremt, mintha az ügyféllel az ügyvéd csak akkor számolt volna el, ha ezt a kitételet az ügyfél elfogadja.

9.16 A Másodfokú Fegyelmi Tanács először is rögzíteni kívánja, hogy nem szerencsés, és egyáltalán nem javasolt a kifogásolt, a panaszjogról lemondó rendelkezést az ügyvéd és ügyfél közötti megállapodásba foglalni, annál is inkább, mivel ez legfeljebb egy *naturalis obligatio*-hoz hasonlatos kötelezettségvállalás lenne az ügyfél részéről. Ha betartja, akkor betartja, ha nem, akkor pedig a fegyelmi eljárás – egyéb feltételek fennállása esetén – minden további nélkül megindulhat. Ugyanakkor, attól még, hogy ez a rendelkezés szerepel egy, a felek közötti megállapodást megszüntető megállapodásban, nem teszi azt jogellenessé. Oszítja a Másodfokú Fegyelmi Tanács a fellebbező azon álláspontját, hogy ilyen kötelezettség ügyfél részéről való önkéntes vállalását semmilyen jogszabály sem tiltja. Sőt, a mindennapi fegyelmi gyakorlatban is találkozunk olyan panaszosi nyilatkozattal, amelynek során a panaszos utóbb a panaszát „visszavonja”, vagy attól „eláll”. Ezek létező, de adott esetben joghatás kiváltására teljesen alkalmatlan jogcselekmények, ugyanakkor önmagukban emiatt még nem jogellenesek.

9.17 A Másodfokú Fegyelmi Tanács álláspontja szerint a megszüntető megállapodás többszöri áttekintését követően sem lehet arra a következtetésre jutni (és ezért iratellenes az az elsőfokú határozatbeli megállapítás), hogy az elszámolás előzetes feltétele lett volna a

panaszjogról való lemondás. Sokkal inkább az rajzolódik ki ebből a megállapodásból – mint annyi hasonló, a polgári/gazdasági jogi szerződések mindennapi világában a jogviszonyt békés körülmények között „közös megegyezéssel” megszüntető megállapodásból – hogy egy világos folyamat zajlott: a felek megállapították, hogy az ügyfél mit fizetett munkadíjként, az ügyvéd mit teljesített és a különbözetet, illetve az iratokat az ügyfélnek az ügyvéd visszaszolgáltatta. Ezek után pedig megállapították, hogy egymással elszámoltak, igények egymással szemben nincsenek. Ezek a rendelkezések is teljesen jogszerű, a mindennapi gyakorlatban bármely szerződés esetében alkalmazott kikötések, és ehhez képest az utolsó mondat a megállapodás végén – amely a panaszjogról való lemondást tartalmazza – akármennyire nem szerencsés, illetve akármennyire alkalmatlan is az eljáró ügyvéd által kívánt joghatás kiváltására még egyáltalán nem teszi zárójelbe a fentebb ismertetett folyamatot, és egyáltalán nem lehet automatikusan azt a következtetést levonni, hogy ezen szakasz szereplése nélkül az ügyvéd nem számolt volna el. Ilyen megállapítást csak akkor lehetett volna tenni, ha erre bármilyen nyilatkozat vagy bizonyíték felmerült volna, de ilyet még a panaszos sem állított.

9.18A Másodfokú Fegyelmi Tanács teljességgel megalapozatlannak és iratellenesnek találta az elsőfokú határozat azon hivatkozását is, hogy az eljárás alá vont volt ügyvéd megszegte az Etikai Kódex 5.4 – s vele a Ptk. 6:102. § – rendelkezéseit. Ugyanis, a megbízást megszüntető megállapodásból egyáltalán nem az tűnik ki, hogy az általános szerződési feltételnek minősül: teljesen konkrét, az ügyre vonatkozó elszámolási rendelkezéseket tartalmaz (megjelölve konkrétan a feleket, a felek közötti szerződés dátumát, a teljesítéseket stb.). Márpedig, az általános szerződési feltétel olyan rendelkezés, amelyik – több szerződés megkötése céljából – az érintettekkel történt megtárgyalás nélkül alkalmaznak. Esetünkben azonban – függetlenül attól, hogy ez egy „bevett minta” volt-e az ügyvédi irodánál, vagy sem – nagyon is egyediesített, konkrét megszüntető megállapodásról van szó, és nem ÁSZF-ről. Következésképpen tisztességtelen ÁSZF rendelkezésről sem lehet beszélni, illetve e tekintetben az eljárás alá vont volt ügyvéd fegyelmi felelősségét megállapítani.

9.19 Mindezekre tekintettel a Másodfokú Fegyelmi Tanács a panaszjogról való lemondásra vonatkozó klauzula alkalmazása kapcsán az eljárás alá vont volt ügyvéd fegyelmi felelősségének megállapítását ebben a formában mindenképpen mellőzni volt kénytelen.

[A másodfokú érdemi döntés következményei]

9.20 Mivel az eljárás alá vont volt ügyvéd terhére rótt 3 rendbeli fegyelmi vétségéből mindössze egy maradt fenn, így a jogkövetkezmények megfelelő alkalmazásáról is döntenie kellett a Másodfokú Fegyelmi Tanácsnak. Az eljárás alá vont volt ügyvéd javára értékelte e körben a megállapított fegyelmi vétségek számának csökkenését, az idő múlását, de azt a tényt nem, hogy az ügyvéd már nem praktizál, hiszen ez elsősorban önhibájából következett be (fegyelmi eljárás következtében). Ugyancsak nem tudta elfogadni a Másodfokú Fegyelmi Tanács azt az érvelést a fellebbező részéről, hogy a mérséklésnek azért is helye van, mert kárt nem okozott – ez ugyanis nem feltétlenül igaz (hiszen mulasztása miatt bizonyosan elhúzódott a panaszos peres eljárása), de ez bizonyosan nem a jelen eljárás vizsgálatának tárgya. Terhére értékelte a Másodfokú Fegyelmi Tanács azt, hogy számos – a fegyelmi vétséget kimondó – ügy terhelte az eljárás alá vont volt ügyvéd előéletét, így összességében a rendelkező rész szerint állapította meg a pénzbírság mértékét.

9.21A másodfokú eljárás során 50.000 Ft átalányköltség merült fel (FESZ 40.2. c. pont), melyet a Pest Megyei Ügyvédi Kamara köteles viselni, mert a másodlagos fellebbezés eredményre vezetett (FESZ 40.9. pont).

A másodfokú határozat ellen a közigazgatási perekre vonatkozó szabályoknak megfelelő perindítás lehetőségét az Üttv. 139. § (1) bekezdése biztosítja (...)

Kmf.

3. sz. Fegyelmi Tanács

A határozat jogerős és 2022. június 9. napján végrehajtható.